

VSEBINSKO POROČILO (JRMOM-VON-2022)

Kaj skrivajo suhozidi Kalvarije? (HEKAPIT 3)

Aktivnost: Popis plazilcev na celotnem območju (ohranjanje biodiverzitete)

S popisom plazilcev na celotnem območju projekta smo začeli v maju. Izvedli smo štiri popise in sicer 18. 5., 30. 5., 19. 7. in 30. 8. 2022 (Preglednica 1). Tekom popisov smo skupno zabeležili 48 osebkov, ki so pripadali petim različnim vrstam. Največ je bilo navadnih zelencev (*Lacerta viridis*) (Slika 1.) sledili so modrasi (*Vipera ammodytes*) (Slika 2.), zabeležili pa smo tudi prisotnost pozidne kuščarice (*Podarcis muralis*), belouške (*Natrix natrix*) in smokulje (*Coronella austriaca*).

Preglednica 1. Število zabeleženih osebkov posamezne vrste na popis

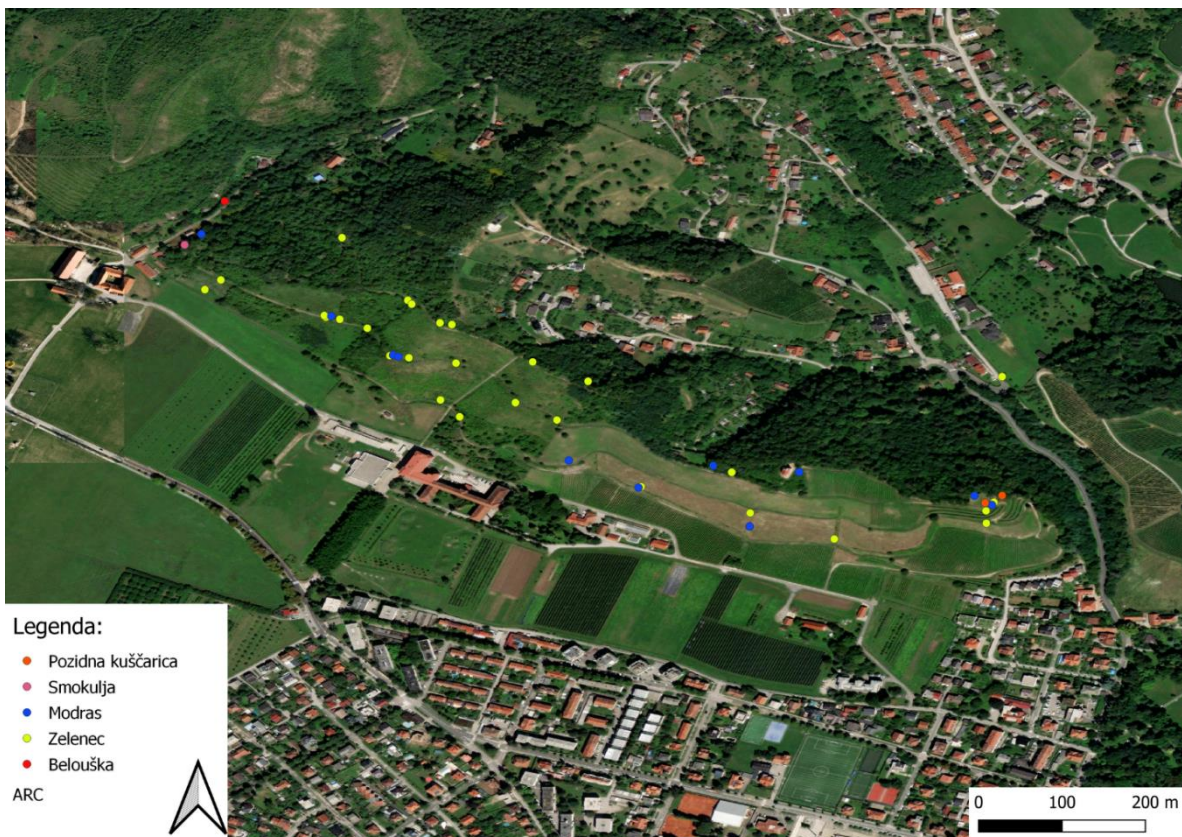
Vrsta	18.05.2022	31.05.2022	19.07.2022	30.08.2022
<i>Vipera ammodytes</i>	6	2	5	1
<i>Lacerta viridis</i>	4	9	4	12
<i>Podarcis muralis</i>	/	/	/	3
<i>Natrix Natrix</i>	1	/	/	/
<i>Coronella austriaca</i>	/	/	1	/

Slika 1. Samec navadnega zelenca (*Lacerta viridis*) na suhozidu (foto: Manca Marija Strmšnik)

Slika 2. Juvenilni osebek modrasa (*Vipera ammodytes*) v štoru na razgledišču pri sedmih hrastih (foto: Ana Skledar)

Slika 3. Zabeležena nahajališča posamezne vrste na popisnem območju (avtor: Ana Skledar)

Zabeležene podatke smo primerjali s podatki preteklih let. Ugotovili smo, da smo plazilce v večjem številu ponovno zabeležili na območju suhozidov. Zato ocenjujemo, da je renaturacija in obnova suhozidov pripomogla k ponovni vrnitvi osebkov nazaj v svoje primarne habitate.

Aktivnost: Ponovna renaturacija suhozidov in odstranitev odvečne vegetacije

V četrtek, 6. 10. 2022 smo na Kalvariji **odstranili odvečno vegetacijo in ponovno renaturirali suhozidove** z namenom izboljšanja celotnega ekosistema na območju. Odstranili smo odvečno vegetacijo (Slika 4., Slika 5., Slika 6. in Slika 7.) , ki so jo večinsko sestavljale tujerodne invazivne vrste. S tem smo preprečili zaraščanje ter posledično zasenčenje primarnega habitata modrasov in ostalih plazilcev na območju. Prav tako smo ponovno namestili nekatere kamne, ki so bili odstranjeni, ter tako suhozide še dodatno otrdili.

Slika 4. Odstranjevanje vegetacije suhozidov Kalvarije (foto: Nuša Gosarič)

Slika 5. Suhozidovi pred in po renaturaciji in odstranitvi odvečne vegetacije (foto: Manca Marija Strmšnik)

Slika 6. Odstranjevanje vegetacije suhozidov Kalvarije (foto: Manca Marija Strmšnik)

Slika 7. Suhozid po renaturaciji in odstranitvi odvečne vegetacije (foto: Sarah Ines Rakuš)

Aktivnost: Izobraževanje strokovne javnosti

Prva dejavnost društva na projektu je bila izvedena konec marca, ko smo 25. marca in 26. aprila 2022 izvedli **izobraževanje strokovne javnosti** (Slika 8.), natančneje študentov 2. letnika 1. stopnje programa Biologija na Fakulteti za naravoslovje in matematiko. Skupno s približno 40 študenti smo se odpravili na teren na Piramido in Tri ribnike, kjer smo jim podali tako teoretično kot praktično znanje o zavarovanih vrstah plazilcev in metodah popisovanja le teh.

Slika 8. Delavnice v namen izobraževanja strokovne javnosti (foto: Tina Rojko in Ana Skledar).

Informiranje strokovne javnosti (Slika 9.) smo izvedli tudi v četrtek, 20. 10. 2022, ko smo za člane društva v zaključnem dogodku na Fakulteti za naravoslovje in matematiko izvedli predstavitev rezultatov in ugotovitve projekta.

Slika 9. Skupinska slika udeležencev na zaključnem dogodku

Aktivnost: Informiranje in ozaveščanje o naravi širše javnosti in vrtčevske, osnovnošolske in srednješolske mladine

Informiranje in ozaveščanje o naravi smo preko delavnic izvedli avgusta, septembra in oktobra (Preglednica 2.). Dne, 29. 8. 2022, smo s sodelovanjem z Zvezo prijateljev mladine Maribor ob Treh ribnikih izvedli delavnico za osnovnošolske otroke prve triade (Slika 10.), 26. 9. 2022 smo izvedli 5 delavnic za 5 skupin dijakov Prometne šole Maribor (Slika 11.), 6. 10. 2022 pa smo izvedli delavnico na Trgu svobode v sklopu Tedna otroka (Slika 12.). V sklopu projekta smo eno izmed delavnic na Prometni šoli Maribor posneli za prispevek v oddaji O živalih in ljudeh (<https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174902691?s=tv>), s tem smo **ozavestili** in **informirali** tudi **širšo javnost**. Tekom vseh delavnic so otroci поближе spoznali plazilce in dvoživke, njihovo vlogo, z nekaterimi predstavniki so se lahko tudi rokovali. Tako smo uspešno odpravili razne predsodke in strah, ki so povezani ob srečanju z omenjenimi skupinami živali. Skupno smo delavnice izvedli pred kar 211 osnovnošolci oziroma dijaki.

Preglednica 2. Podatki izvedenih delavnic

Datum izvedbe	Lokacija izvedbe	Število skupin	Št. otrok v skupini
29. 08. 2022	Trije ribniki	1	28
26. 09. 2022	Prometna šola Maribor	5	27
6. 10. 2022	Trg svobode	6	8

Slika 10. Izvedba delavnice ob Treh ribnikih s sodelovanjem z Zvezo prijateljev mladine Maribor (foto: Žiga Tertinek)

Slika 11. Izvedba delavnic na Prometni šoli Maribor (foto: Ana Skledar)

Slika 12. Izvedba delavnic na Trgu svobode (foto: Žiga Tertinek in Maja Tesko)

Aktivnost: Dogodek »Vse živo v Stražunu«

1. 10. 2022 smo v sodelovanju s Slovenskim društvom za proučevanje in varstvo netopirjev, Slovenskim odonatološkim društvom, Društvom za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije in Zavodom za varstvo narave Republike Slovenije izvedli **dogodek »Vse živo v Stražunu!«** (Slika 13., Slika 14.), s katerim smo obeležili Svetovni dan varstva habitatov. Na dogodku smo imeli tudi razstavo plazilcev in dvoživk tega območja. Na dogodku smo občanom in drugim obiskovalcem vseh starosti poskušali prikazati in predstaviti pomembnost naše biodiverzitete kot pa tudi herpetologije na tem območju. Skupno se je dogodka udeležilo več kot 120 ljudi.

Slika 13. Vabilo na dogodek »Vse živo v Stražunu!«

Slika 14. Izobraževanje in ozaveščanje vrtčevskih in osnovnošolskih otrok na dogodku »Vse živo v Stražunu!«

Med trajanjem projekta smo nadgradili tudi spletno stran Društva študentov Naravoslovja (<https://drustvo-dsn.si>), kjer smo ustvarili nov zavihek, kjer se nahaja vsebina projekta in rezultati.

O samem projektu in aktivnostih smo objavljali na socialnih omrežjih Facebook (<https://www.facebook.com/drustvo.dsn>) in Instagram (https://www.instagram.com/drustvo_dsn/) Društva študentov naravoslovja.

POVZETEK POROČILA

V sklopu projekta smo na območju Kalvarije s poudarkom na suhozidovih, ki plazilec predstavljajo primarni habitat, od maja do avgusta izvedli štiri popise, s katerimi smo pridobili osnovne informacije o stanju njihovih habitatov. Zabeležili smo 5 vrst, med najštevilčnejšimi sta bila navadni zelenec in modras.

Ker plazilec na območju Kalvarije predstavlja fizično uničenje in prekomerno zaraščanje suhozidov velik problem, smo izvedli tudi ponovno renaturacijo suhozidov in odstranili odvečno vegetacijo, s čimer smo izboljšali stanje primarnih habitatov plazilcev ter s tem prispevali k ohranitvi njihovih populacij.

Del projekta je bil namenjen tudi izobraževanju in ozaveščanju tako strokovne kot širše javnosti. V sklopu tega smo izvedli terene za študente naravoslovnih programov FNM ter delavnice za vrtčevske otroke in srednješolsko mladino. Tekom delavnic smo otrokom poskusili približati plazilce ter jih poučiti o njihovi vlogi v naravi. Sodelovali smo tudi pri organizaciji dogodka »Vse živo v Stražunu!«. Ob zaključku projekta smo izvedli zaključno predstavitev, kjer smo predstavili rezultate popisov.